

*Neapykanta akla, pyktis neprotingas, ir tas, kuris
mėgaujasi kerštu, rizikuoja gerti iš karčios taurės.**

— „Grafas Montekristas“, Alexandre Dumas

* Onos Dabrilaitės vertimas (čia ir toliau — vertėjos pastabos).

Prologas

Trečiadienis, vasario 21 d.

Vorkvertas, Nortumberlandas

Naktį, kai mirė Edvardas Charonas*, upę gaubė tyla.

Vos juntamas vėjelis sūpavo ilgas nendres ir ritosi dumbli-
nais krantais, vanduo buvo šiurpiai ramus, lygus it veidrodis, jo
paviršių šiaušė tik raibuliai, vilnijantys nuo keltininko, plaukian-
čio link nuošalios koplytėlės, irklų. Po ilgos žiemos šiauriniame
Anglijos pakraštyje tvyrojo geliantis šaltis, tad senis, gindamasis
nuo žvarbos, dar giliau sukišo smakrą į palto apykaklę.

Jo akys šaudė į šonus, tirdamos medžių metamus šešėlius, ir
stebeilijosi į tamsą, prarijusią upę vos tik išsiskirsčius turistams.
Keltininkas stebėjo, kaip šie išėjo plepėdami ir kleketuodami it
šarkos, žingsniuodami išmintu taku į pilies griuvėsius, stirksan-
čius ant uolėtos kalvos viršūnės virš plačiai atsiveriančio kraš-
tovaizdžio. Senis pakėlė akis aukštyn, permetė žvilgsniu tamsų
pilies siluetą rašalo juodumo danguje ir ėmė irkluoti mėšlungi-
škais mostais, sunkiai stumdamasis į priekį, bangelėmis šiaušė
mėnulio nutviekstą vandens paviršių.

Kuo greičiau baigs, tuo greičiau galės grįžti namo.

Baigęs darbą sugrįš į namuką, įsigytą prieš kelis mėnesius.
Gal net nueis į kaimynystėje įsikūrusią aludę ir išlenks bokalą.

* Charonas — senovės graikų mituose valtininkas, keltininkas, perkeldavęs mirusių vėles į Hadą.

Keltininkas bemaž jautė saldų gintarinio skysčio skonį, net gerklė išdžiūvo įsivaizdavus tokį užsimiršimą — džiaugsmą, kai nereikia galvoti.

Ar prisiminti.

Jis metė žvilgsnį į kitą Kouketo upės krantą, kur pro atžalyną skverbėsi blausi šviesa. Senis susiraukė, svarstydamas, kas ten galėtų šviesti. Nuošalioje koplyčioje nebuvo įrengtų saulės baterijų, šiuolaikinio gyvenimo atributai tokioje aplinkoje pernelyg rėžtų akį. Senoji dvasininko buveinė prieš šimtus metų buvo išskaptuota uolos šlaite, šiauriniame upės krante; patekti į ją galima tik valtimi, siekiant išsaugoti aplinkos suteiktą prieglobstį. Kadaisė čia gyveno atsiskyrėlis, bet dabar uola stovėjo tuščia, jei neskaičiuotume tūkstančių žmonių, kasmet atvykstančių bent prabėgomis pamatyti kitą pasaulį, išlikusį padrikose praeities liekanose. Keltininkas perkeldavo turistus valtimi per upę, jie paspoksodavo į išdilusius raižinius ant sienų, pamokydavo, paaiškėdavo, pašlepsėdavo aplink, kol jis išvarydavo visus laukan, susodindavo į valtį ir vėl perkeldavo per upę, atgal į įprastą kasdienybę.

Toks dabar buvo jo gyvenimas.

Senis sukando dantis, prisiminęs namelį plikomis sienomis ir šaldikliu, prikimštu mikrobangų krosnelėje pasišildyti skirtų pusgaminių. Kadaisė vyras vakarieniaudavo restoranuose ir degustuodavo vyną, puošdavosi pagal užsakymą siūtais kostiumais ir mėgėdavosi prabangiomis atostogomis. Jis buvo *svarbus*.

Dabar tai nereikšminga. Negalvos apie tai.

Keltininkas atsigręžė į šviesą, mirkčiojančią iš kito upės kranto, jo širdį užgulė nerimas. Tvirčiau įsikibo į irklus, valtis sulėtėjo ir ėmė slysti vandeniui, kol jis kovojo su savimi.

Suk atgal, kuždėjo protas.

Vis dėlto dar tik pusė penkių popiet. Tolumoje senis girdėjo prislopintus, gyvenimą liudijančius garsus iš kaimo, esančio už upės posūkio. Kvaila įsivaizduoti tamsoje tykančias ir paupiu klaidžiojančias pamėkles.

Keltininkas nervingai prajuko.

— Suskydęs šunsnukis, — sumurmėjo pats sau ir su nauja jėga kibo į irklus.

Nesileis valdomas baimės. Gal jis ir užrakina bei užsklendžia namuko duris — paprasčiausiai paklūsta sveikam protui ir tiek. Atsarga juk gėdos nedaro? O jei mėgdavo vakare pagurkšnoti, kad geriau miegotų, kas čia tokio? Nusipelno pailsėti po visos dienos, praleistos plukdant turistus iš vieno upės kranto į kitą.

Ne, nusprendė keltininkas. Nėra ko bijoti. Juolab ne čia, ne šioje ramioje upėje. Vaizdas prieš akis prilygo atvirukui, iliustruojančiam saugumą ir grožį. O dėl tos šviesos, mirgančios ant vandens — turbūt tik vaikai kvailioja. Kai jie paklius vyrui į nagus, gerai juos išbars ir atskaitys moralą, kad negalima lįsti į draudžiamą teritoriją.

Šiais laikais vaikai nieko negerbia.

Kraujui užkaitus nuo teisėto pasipiktinimo, Edvardas Charonas nusiyrė link tamsoje blykčiojančios šviesos. Atžalyne pasislėpusi būtybė artėjantį keltininką stebėjo neišlietų ašarų svilnamomis akimis ir į kumščius gniaužė rankas, laukdama, kol sulysęs senis užbaigs paskutinę kelionę iš vieno pasaulio į kitą.

Atgal jis nebegriš.

1 skyrius

Ketvirtadienis, vasario 22 d.

— Metjau! Gal gali padėti, branguti?

Jaunuolis, išgirdęs viršininkės balsą, pakėlė akis, tada ilgesingai žvilgtelėjo į šviežiai užplikytos arbatos puodelį rankoje.

Dorina kyštelėjo galvą pro duris.

— Atleisk, mielas, reikia, kad pabėgėtum iki kelto ir paieškotum Edžio. Matyt, jis neatėjo į darbą, ką tik gavau pylos nuo vieno ekskursijų vadovo, anot jo, ant kranto jau būriuojasi minia.

Metjus susiraukė.

— Dar tik dešimta ryto, — subambėjo jis. — Kodėl tiek daug žmonių užsidegė noru pamatyti koplyčią ketvirtadienio rytą?

Dorina griežtai dėbtelejo į vaikina.

— Metjau...

Jis padėjo puodelį ant stalo — šlakelis arbatos net šliūkštelėjo per kraštą — ir iškėlė rankas.

— Einu, einu.

— Šaunuolis, — atsiliepė Dorina, godžiai žvelgdama į arbatą. — Jei pamatysi Edį, perduok, kad noriu su juo pasikalbėti.

Metjus išsišiepė, apsirengė žalia striukę su išsiuvinėtu pilies logotipu ir pagalvojo, kad jei bus Dorinos valia, keltininkui smarkiai atsirūgs. Vaikinas išskubėjo iš pilies bokšto ir nužingsniavo link pėsčiųjų tako, besileidžiančio prie upės. Vos išėjęs į lauką

Metjus apsiašarojo, mat apgriuvusias sienas ir dantytas jų viršūnes čaižantis vėjas smogė tiesiai į veidą, kandžiodamas skruostus.

— Velniškai šalta, — burbtelejo panosėje.

Traškindamas apšerkšnijusius lapus po kojomis, vaikinai taku palei upę įveikė nepilną kilometrą nuo pilies iki prielaukos, visą kelią žingsniavo stipriai trindamas rankas. Eidamas spardė akmenukus, skraidindamas juos į priekį, grumdamsis su nepasitenkinimu dėl to, kad dar mėnesį teks dirbti savanoriu, nors mieliau reklamuotų klubą ar imtųsi bet kokios kitos veiklos, bent teoriškai žadančios moterišką dėmesį. Išskyrus nepamirštamą išimtį, — ispanę mainų programos studentę, su kuria susipažino praėjusią vasarą, — darbas pilyje nežadino priešingos lyties simpatijų.

Apniktas tokių melancholiškų minčių Metjus galiausiai atėjo į nedidukę prielauką, kurioje buvo reklamuojamos kelionės valtimi į atsiskyrėlio buveinę nuošalioje koplyčioje. Kaip Dorina ir perspėjo, krantinėje būriavosi apie dešimt žmonių, aiškiai surizusių dėl šalčio ir nepasirodžiusio keltininko. Jų vadovas pastebėjo Metjų ir atsiskyrė nuo būrelio.

— Esate pilies darbuotojas? — pasiteiravo vyras.

Metjus išsitiesė visu ūgiu.

— Taip, atleiskite, kad privertėme laukti. Kas nutiko?

— Na, čia nieko nėra. Paklauskite, mes sumokėjome ir už kelionę į koplyčią, todėl norime ten nuvykti...

— Aš tik išsiaiškinsiu, kur dingo keltininkas. Turbūt jis šiandien truputį vėluoja.

Užbėgdamas už akių tiradai apie punktualumą, Metjus skubiai išsitraukė mobilųjį ir surinko biuro numerį.

— Dorina? Gal turi žinių iš Edžio?

— Negirdėjau nė žodelio, — atsakė ji ir gurkštelėjo karštos arbatos. — Jis vis dar nepasirodė? Skambinau Edžiui į namus, mobiliuoju taip pat neatsiliepia. Ar tik nebus sunegalavęs?

Metjus atsiduso ir žvilgtelėjo per petį į šūkaujantį turistų būrelį.

— Turbūt pagiriojasi, — kiek nejautriai mestelėjo vaikinai. — Valtį jis pririšo, bet irklai numesti ant prieplaukos.

Dorina atsiduso į ragelį.

— Šitaip negalima, — pasakė ji. — Edis žino, kad baigęs darbą irklus turi prirakinti. O jei kas nors sugalvotų išokti į valtį? Vaikai iš kaimo galėjo surasti tuos irklus ir nakčia prikrėsti eibių. Juk galima ir nelaimę prisišaukti.

Metjus pritariamai sumurmėjo, bet tai nepadėjo jiems išspręsti iškilusios problemos.

— Tai pasakyti lankytojams, kad grįžtų į pilį? Nėra prasmės čia laukti, jei nežinome, kur Edis ir kada jis galėtų pasirodyti.

— Ką? — skambus Dorinos juokas sudirgino vaikinui nervus. — Ne, branguti, esu tikra, kad toks jaunas žaliūkas kaip tu sugebės perplukdyti žmones per upę. Paprasčiausiai neskubėk, plukdyk po kelis vienu kartu.

— A...

— Ačiū, širduk!

Ryšys dingo, Metjus piktai įsistebeilijo į užknisantį plastmasės gabalėlį delne ir tvirtai jį suspaudė, įsivaizduodamas, kad gniaužia Dorinos kaklą.

Nors nuogaštavo, Metjus sugebėjo įveikti nediduką atstumą iki kitoje upės pusėje stovinčios nuošalios koplyčios su pilna turis-

tų valtimi. Kai jie pasiekė medinę prieplauką, vaikinai žliaugė prakaitu, o jo ausys užė nuo nesiliaujančių istorinių klausimų, į kuriuos turėjo atsakinėti, stengdamasis neleisti jiems visiems nuskęsti.

— Štai ir atplaukėme, — šniokštuodamas išspaudė Metjus.

Jis virpančiomis kojomis išlipo ant prieplaukos pririšti valtys, o darbuodamasis pastebėjo šalia, pomiškyje, numestą raktų ryšulėlį. Vaikinas pasilenkė jų pakelti. Minutėlę ar dvi svėrė raktus rankoje, spėliodamas, kas galėjo juos pamesti, paskui nežyrimai gūžtelėjo ir įsidėjo į kišenę — atiduos grįžęs į biurą. Staiga nušniokštė staigus vėjo gūsis, Metjus apsisuko ir tiriamai nužvelgė palei upę sužėlusius medžius.

Tačiau nepamatė jokio gyvybės ženklo, išskyrus perinčius paukščius ir žmones, nekantriai laukiančius prieplaukoje, kol jis pradės ekskursiją.

— A, taip, — ištarė Metjus, paskutinį kartą metęs žvilgsnį į medžius. — Šis nuošalus prieglobstis greičiausiai buvo pastatytas kaip privati koplyčia pirmajam Nortumberlando grafui apie 1400-uosius. Sekite paskui mane, užlipsime akmeniniais laiptais iki pagrindinio įėjimo ir viską jums aprodysiu. Lipkite atsargiai, šiuo metų laiku laiptai būna slidūs.

Metjus nuvedė turistus prie akmeninių laiptų ir įsitvėrė į geležinius turėklus, įtaisytus dėl saugumo. Oda išsyk prilipo prie ledinio metalo, ir vaikinai pasigailėjo pamiršęs užsimauti pirštines. Tačiau, užlipus prie išskaptuoto įėjimo ir įžengus į urvą primenantį buveinės vidų, visos mintys apie žieminę aprangą išdulkėjo iš galvos.

Ant šalto akmeninio grindinio tįsojo Edvardo Charono kūnas, o jį blausiai apšvietė saulė, retais spinduliais besiskverbianti

pro plyšius uoloje. Po velionio galva telkšojo bala kraujo, kuris jau buvo pradėjęs stingti šalia odos, vietomis nesveikai papilkėjusios ir išblukusios. Metjus pajuto, kaip sukilo skrandžio turinys, organizmui stengiantis atsiriboti nuo smurtinės mirties vaizdo ir dvoko, periferinio matymo lauke ėmė sukintis tamsūs ratilai.

— O Dieve, — sukuždėjo kažkas.

Pirmi jį surado gyvūnai, Metjus pajėgė galvoti tik apie tai.

Ilgas nakties valandas maitėdos puotavo, todėl senio veidas buvo išplėšytas ir sudraskytas. Metjui bandant suvokti, ką mato, galva ėmė spengti — atrodė, kad nesiliaujantis zvimbimas sklinda iš kažkur toli, kūnui narsiai kovojant su šoko padariniais.

Ausis veriantis vieno turistų klyksmas prasiskverbė į apdujusį vaikiną, pažadino jį iš sąstingio ir privertė imtis veiksmų — klupdamas ant nelygių grindinio akmenų, išskėtęs rankas Metjus paragino nedidelį būrelį grįžti į valtį.

— Paskubėkite. *Paskubėkite*, — pakartojo jis. — Reikia iškviesti policiją.

2 skyrius

— O, dėl Alano Širerio*!

Detektyvė inspektorė Denisė Makenzi, stebėjusi priešais plytintį kelią, pasuko galvą ir įrėmė kantrybės kupinas akis į seržantą ir savo būsimą vyrą.

— Kas gi tokio nutiko? — paklausė jo.

Frenkas Filipas suniurnėjo iš keleivio vietos jos pašonėje:

— Ta airiškos muzikos grupė, — pasakė jis. — Pranešė, kad negalės groti. *Pasirodo*, tądien jie jau užimti.

Frenko tonas buvo toks įtarus, kad Makenzi vos nesusijuokė.

— Gaila, bet kuo čia dėtas Alanas Šireris?

— Niekuo, — sumurmėjo Frenkas. — Bet, ištikus krizei, mums visiems reikia didvyrio, į kurį galėtume lygiuotis.

Makenzi sukrizeno ir įjungė valytuvus, kad nubrauktų priekinį stiklą nusėjusius smulkius dulksnos lašelius.

— Vargu, ar tai krizė, Frenkai. Rasime kitą grupę.

Filipas įsigrūdo išmanųjį telefoną į kišenę ir įdėmiai pažvelgė į Denisės profilį, šiai manevruojant kelyje. Jis žavėjosi laisvai krentančiais žvilgančiais rusvais plaukais, rėminančiais moters veidą, ir jos profesionalumu tiek prie vairo, tiek tvarkantis su visais išskylančiais iššūkiams. Denisė Makenzi buvo pragmatiška, darbšti moteris su auksine širdimi. Jų darbe detektyvė inspektorė, susidūrusi su tuo, ką blogiausio vienas žmogus gali padaryti kitam, reaguodavo taktiškai, jautriai ir niekada nesiskųsdavo.

* Anglijos futbolininkas ir futbolo treneris, gimęs 1970 m.

Frenkas neabejojo, kad Denise galėjo savimi pasirūpinti, bet, kiek jam buvo žinoma, per visus keturiasdešimt ketverius gyvenimo metus niekas jos nelepino ir nešokinėjo aplink. Jis norėjo būti tas, kuris Denise rūpinsis dabar — ne tik vieną dieną, bet visą likusį gyvenimą. Airiška grupė tik smulkmena, bet tai būtų buvusi gera pradžia.

— Taip, tikriausiai tavo tiesa, — tepasakė seržantas.

— Dažniausiai būnu teisi. — Denise mirktelėjo Frenkui ir vėl surimtėjo, mat į galvą šovė kita mintis. — Be to, dabar turime svarbesnių reikalų, dėl kurių reikėtų nerimauti.

Filipsas tyliai pritariamai suurzgė.

— Tai tiesa, — atsiliepė jis ir giliai atsiduso. — *Sakiau* vaikiniui, kad jei tik palauktų dar kelis mėnesius, galbūt atsirastų naujų įkalčių. Neklaūsė, jis niekada neklauso, — bambėjo seržantas, bet jo balse buvo justis pasididžiavimas. — Sako negalįs gyventi nežinodamas, kiek dar žmonių nukentės, kol jis sėdės rankas sudėjęs ir lauks, kad kas nors nutiktų.

„Vaikinas“, apie kurį kalbėjo Filipsas, iš tiesų buvo jo viršininkas ir suaugęs trisdešimt septynerių metų vyras. Tačiau, nepaisant amžiaus ir pareigų, vyresnysis detektyvas inspektorius Maksvelas Finlėjus-Rajenas Filipui visada liks „vaikinas“, mat Frenkas Rajenui buvo daugiau nei seržantas, jis — kone šeimos narys.

— Aš jam pasakiau: „Paminėsi mano žodį, pavojinga skristi aplink pasaulį...“

— Į Italiją, — įsiterpė Makenzi.

— Kad ir į sumautą Borneo! — pratrūko Filipsas ir sukryžiuo rankas ant plačios krūtinės. — Jis vaikosi žudiką, kuris jau sykį nuo mūsų išsisuko. Nejaugi Rajenas mano, kad šįkart tas tipas iškels rankas ir pasakys: „Pričiuapai, viršininke?“

Jis papurtė galvą, tarsi atsakydamas į savo klausimą, paskui atsisuko pažiūrėti į skriejantį už lango kraštovaizdį.

— Neitanas Armstrongas gražiuoju nepasiduos — jo ne toks būdas. Jis lyg tarakonas, nepažeidžiamas, velniai rautų. Tam, kad atsikratytum tokio tipo žmonių, prireiktų atominės bombos.

— Nepažeidžiamų nebūna, — sumurmėjo Makenzi, atkartodama tai, ką būtų pasakęs Rajenas, jei sėdėtų šalia.

Ji prilėtino automobilį, įsuko į vingiuotą pakrantės kelią, vedantį į Vorkvertą, ištiesė ranką ir spustelėjo Filipui kelį, išreikšdama savo paramą. Purkštaudamas jis tik rodė, kad nuoširdžiai nerimauja.

— Rajenas greitai grįš, — pasakė Denisė. — Visų pirma, jis nė už ką nepraleistų tavo bernvakario. O mes kol kas pasirūpinime namais.

Prisilietimo išblaškytas Filipas tik po sekundėlės ar dviejų prisiminė, apie ką jie kalbėjosi.

Apie Rajeną.

— O, taip. Na, jei tik nuvykęs ten nesumanys pakelti sparnų ir įsigyti prašmatnios vilos. Tik to trūktų.

— Tiesą sakai, neįsivaizduoju nieko blogesnio už draugą, turintį vilą Toskanoje. Tik pagalvok, kokia būtų gėda, jei pakviestų mus pasisvečiuoti pas save, — nutęsė Makenzi.

Filipui akimirka pristigo žodžių.

— Atvažiuome, — pasakė Makenzi, jiems po kelių minučių įriedėjus į Vorkverto kaimą.

Aukščiau į dangų palypėjusi saulė išgarino nuo Šiaurės jūros atsiritusias bei kaimą apglėbusias ūkanas, atlaisvindama kelią giedram, gaiviam rytui. Pagrindinę kaimo aikštę supo akmeni-

niai nameliai ir parduotuvės, virš jų šiame žemiškame krašto-vaizdyje išdidžiai stūksojo pilis — šerkšno plutele aptrauktos blyškios aukso spalvos sienos žaižaravo it nusėtos deimantų, šylančiam orui tirpdant šalnos pėdsakus.

— Graži vieta, — pastebėjo Filipas. — Koks, sakei, to senelio vardas?

— Charonas, — atsakė Makenzi. — Edvardas Charonas.

— Kodėl kam nors prireiktų skriausti kažkokį senį, irkluojantį valtį?

Makenzi susiraukė, sukdamą į automobilių stovėjimo aikštelę šalia pilies.

— Tą ir turėsime išsiaiškinti, Frenkai.

3 skyrius

Už tūkstančio kilometrų vyresnysis inspektorius Rajenas išlipo pagrindiniame *Aeroporto di Firenze-Peretola* terminalo pastate ir pasijuto lyg atsitrenkęs į karščio sieną. Oro sąlygos čia buvo visai kitokios nei namie, mat Florenciją užplūdo šiam metų laikui nebūdinga šiluma; Rajenas užsimerkė, leisdamas trumputę akimirką sau tuo pasimėgauti.

— Susiraskime taksi?

Išgirdęs žmonos balsą, juto, kaip akių vokai sutrūkčiojo, ir jis išsyk atsimerkė. Rajenas atsigrėžė, nužvelgė moterį šalia savęs ir, kaip visada, pamanė, kad jam be galo pasisekė. Ana stovėjo pasitempusi, aukšta ir elegantiška, tamsūs jos plaukai ryto saulėje žvilgėjo sodria raudonmedžio spalva. Jei aplinkybės būtų tinkamos, Rajenas galbūt nusišypsotų, nerūpestingai užmestų ranką mylimajai ant pečių, prisitrauktų arčiau ir neskubėdamas pabučiuotų, o likusią dienos dalį jie žvalgytųsi po įspūdingiausias vieno gražiausių pasaulio miestų vietas.

Tačiau aplinkybės nebuvo palankios.

Tai ne atostogos, todėl nė vienas jų nepuoselėjo iliuzijų, nes Italijoje galėjo tikėtis pavojų. Rajenas numetė odinį kelionmaišį ant žemės ir paėmė Aną už rankų, kurios, nepaisant šilumos, vis tiek buvo šaltos.

— Tu neprivalai čia būti, — primygtinai prabilo jis. — Jau anksčiau sakiau, kad norėčiau, jog liktum namie, saugi, gyva ir sveika...

— Iš kur žinai, kad būčiau saugi? — pertraukė Ana. — Kol tas pabaisa klajoja gatvėmis, nė vienas mūsų nėra apsaugotas.

Rajenas buvo sąžiningas žmogus, todėl teko sutikti su žmona. Neitanas Armstrongas — žudikas, neturintis sąžinės, žmogus, jų žiniomis, bent dukart atėmęs gyvybę, o greičiausiai ir daugiau. Nors dėta daug pastangų, prieš keletą mėnesių Rajenas buvo priverstas paleisti žudiką į laisvę, paskui kiekviena diena kėlė fizinį skausmą. Mintys apie tai, kiek dar žmonių gali tapti aukomis, kol toks pavojingas asmuo vaikšto laisvėje, virto nesiliaujančiu skrandžio mauduliu.

Tačiau užvis svarbiausias žmogus stovėjo tiesiai priešais jį.

— Ana, jei tau kas nors nutiktų, nežinau, ką daryčiau.

Ji pabandė nuraminti vyrą.

— Aš nebūsiu tau našta, — užtikrino. — Bet negaliu laukti namie nerimaudama ir nežinodama... — moteris papurtė galvą. — Išeičiau iš proto.

Rajenas nykščiais švelniai suko ratus ant švelnios jos rankų odos.

— Tu man esi našta, — tyliai atsakė jis, kalbėjo nuoširdžiai. — Bet Armstrongui dėl to nei šilta, nei šalta. Jam nesvarbu, kas teisinga, o kas ne, nerūpi jo rankomis sugriauti gyvenimai. Armstrongui aktualus tik vienintelis dalykas — jis pats. Neitanas Armstrongas — pavojingas plėšrūnas, jei jis sumanys nuskriausti tave, kad išsigelbėtų, taip ir padarys, neturėk dėl to jokių abejonių.

Garsiai ištarti žodžiai nuskambėjo šiurpinančiai ir, keista, bet poetiškai.

Ana suvirpėjo, plaukeliai ant sprando pasišiaušė pagalvojus apie vyrą, kurio jie atvažiavo ieškoti ir, kaip ji tikėjosi, atiduoti į teisingumo rankas.

Tepadeda jiems Dievas, jei nepavyks.

— Atvykti čia nusprendžiau aš, — priminė Rajenui Ana. — Žinau riziką, tu taip pat. Nemanau, kad esu Armstrongo taikynys, nes jis — atsargus. Tas niekšas nieko nedaro iš anksto neapgalvojęs ir nesuplanavęs. Jam būtų per daug pavojinga skriausti mane, detektyvo, norinčio patupdyti jį už grolių, žmoną. Armstrongas turi rūpintis savo reputacija, jis nenorės atkreipti į save neigiamo dėmesio, juk nuo pernykščio suėmimo praėjo dar visai nedaug laiko.

Rajenas ilgai tyrė žvilgsniu Anos veidą, paskui, netaręs nė žodžio, prisitraukė ją, apkabino ir prispaudė prie šilto savo kūno. Ana kalbėjo protingai, pamanė jis, bet nepagalvojo apie dar vieną galimybę — žudikai kartais pakeičia savo braižą.

— Galėtume grįžti, — tyliai ištarė Rajenas.

Anos pakaušis brūkštelėjo jo pasmakrę, žmonai papurčius galvą.

— Jis siuntė atvirlaiškius į mūsų namus, Rajenai. Tas vyras žino, kur gyvename. Kol Armstrongas neatsidurs už grolių, negalėsime atsipūsti, nes jis gali mus užpulti bet kada, bet kurią dieną, kai tik užsimanys. Galėtų nužudyti miegančius, o to nė nenujaustume.

Rajenas tvirčiau apglėbė žmoną; jie stovėjo šurmuliuojančiame oro uoste, o pro šalį plūdo žmonės. Jis prisiminė visus nelemtus atvirlaiškius, atsiųstus jam iš viso pasaulio, visiškai tuščius, tik su kaskart skirtingu DNR ant pašto ženklų. Rajeno manymu, Armstrongas jiems siuntė pakvietimus — arogantišką, kandžią žinutę detektyvui, kuriam nepavyko jo uždaryti.

— Tai nesibaigs, kol jo nesuimsiu, — sutiko Rajenas. — Tačiau lengva nebus. Armstrongas visą gyvenimą slepiasi už susikurtos asmenybės.

Vyresniojo inspektoriaus žvilgsnis užkliuvo už spaudos kiosko stendo, kuriame puikavosi blizgantys itališki žurnalai ir kelios *Il Mostro* knygos. Ant spindinčio viršelio užrašyta reklama informavo, kad tai — dvidešimtas jubiliejinis pasaulinio bestselerio leidimas, o ryškios raudonos raidės skelbė autoriaus vardą.

Neitanas Armstrongas.

Anai su Rajenu nespėjus susirasti taksi, pasitiko madingai atrodantis maždaug keturiasdešimties metų vyriškis. Jis gan manieringai vilkėjo pagal užsakymą siūtą pilką kostiumą, o ant tamsiaplaukės galvos pūpsojo sportinio stiliaus akiniai nuo saulės, atidengiantys nebyliai vertinančias akis. Rajenas atpažino šį žvilgsnį, mat ir pats dažnai taip žiūrėdavo į žmones, ir instinktyviai suprato, kad nepažįstamasis yra tos pačios profesijos atstovas.

Policininkas.

— Vyresnysis inspektorius Rajenas? Aš — Aleksandras Ričis, inspektorius iš *Gruppo Investigativo Delitti Seriali**. Kalbėjau su *Direttore Generale della Polizia Criminale* Romoje, jis sakė, kad atvykote padėti jiems vykdyti tyrimą, ar ne?

Rajenas neatsakė, todėl Ričis pliaukštelėjo liežuviu ir iš vidinės švarko kišenės išsitraukė asmens tapatybės kortelę.

— *Scusi, signore*. Florencijoje mane visi žino, todėl pamirštu.

Rajenas atidžiai išstudijavo asmens tapatybės kortelę, prie kurios nebuvo ko prikibti, paskui ištiesė ranką. Nors ir sklandžiai kalbėjo itališkai, dėl Anos kreipėsi į vyrą angliškai:

— Ričis? — pasitikslino. — Vyresnysis inspektorius Ra-

* Serijinių nusikaltimų tyrimo grupė (*it.*).

jenas iš Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyriaus. Ačiū, kad atėjote mūsų pasitikti. Noriu supažindinti jus su savo žmona, daktare Ana Teilor-Rajen.

Stereotipai nemelavo, mat vyro elgesys iš esmės pasikeitė, kai jis nukreipė žvilgsnį į įspūdingą tamsiaplaukę moterį Rajenui prie šono.

— *Signora*, — iškvėpė Ričis ir pagriebė jos ranką, Anai nepėjus iš mandagumo paprieštarauti.

Kai jis palinko bučiuoti rankos, Ana metė nuostabos kupiną žvilgsnį Rajeno pusėn, o šis atsakė plačia šypsena ir gūžtelėjo kaip tikras europietis.

— Man garbė pasitikti jus savo mieste, — atsitiesęs ištarė Ričis. — Prašau, sekite paskui mane.

Jam pasisukus ir patraukus link aptakaus juodo mersedeso, Ana kilstelėjo antakį.

— Regis, čia policininkai gyvena prabangiau, — pastebėjo ji. — Gal reiktų apie tai užsiminti viršininkei, gal ir tu namie gautum keletą lengvatų.

Rajenas suprunkštė.

— Gerai būtų, — atsakė jis. — Mums pasiseks, jei departamentas sukrapštys pinigų santechnikui, kad atkimštų vamzdį vyrų tualete, ką jau kalbėti apie prabangius automobilius ir šilkinčius kostiumus.

Ana suraukė nosį.

— Tokiu atveju jums reiktų įtraukti į biudžetą išlaidas ke-
liems papildomiems oro gaiviklio flakonėliams.

— O jei ne, tai uždrausti keptas pupeles valgykloje, — pri-
tarė Rajenas.

Kaip ir tikėjosi, Ana nusikvatojo, o jis gėrė į save žmonos juoko skambesį. Kai jie priėjo mašiną, Ričis jau laukė atidaręs dureles.

— Kur apsistojote, vyresnysis inspektoriau? Galime nuvežti jūsų žmoną prieš vykdami į biurą?..

Bet Rajenas tvirtai papurtė galvą.

— Kol kas mes norėtume keliauti kartu, — prieštarauti neleidžiančiu tonu ištarė jis. — Važiuokime tiesiai į nuovadą.

Ričis žvilgtelėjo į Rajenų porą susirūpinusiu žvilgsniu, bet nulenkė galvą ir kilstelėjo ranką, kviesdamas juos lipti vidun.

— *Prego.*

4 skyrius

Florencijos elitinės policijos komandos (*Gruppo Investigativo Delitti Seriali (GIDES)*), tiriančios serijinius nusikaltimus, štabas buvo įsikūręs San Džovanio komisariate *Pietrapiana* gatvėje. Vos už kelių žingsnių nuo jo stovėjo garsioji Šventojo Kryžiaus bazilika, tarp savo neogotikinių sienų priglaudusi tokių šviesulių kaip Mikelandželas, Makiavelis ir Galilėjus kapus, bet policijos pastato interjeras toli gražu nepriminė baltu marmuru išpuošto kaimyno didybės. Čia buvo galima rasti tuos pačius patogumus kaip ir įvairiuose valdiškuose pastatuose visame pasaulyje, todėl pro dvivėres stiklines duris įžengusius Rajeną su Ana pasitiko pažįstamas troškaus prakaito ir keptos mėsos tvaikas.

— Kai kurie dalykai nesikeičia, — sumurmėjo Rajenas. — Jautiesi lyg namie, nors ta vieta liko toli.

Neilgai trukus jie priėjo duris koridoriaus gale, ant kurių kabanti patamsėjusi žalvarinė lentelė skelbė, kad tai Ričio kabinetas; italas pareigūnas atvėrė duris ir mostelėjo Rajenui užteiti.

— Jauskitės kaip namie, — pasakė jis ir atsigręžė į Aną. — Jums leidus, *signora*, norėčiau palydėti jus į poilsio kambarį, kur galėsite atsikvėpti, kol mudu su jūsų vyru aptarsime konfidencialius bylos niuansus.

Ana su Rajenu reikšmingai susižvalgė.

— Būsiu netoliese, — sumurmėjo jis.

Ana linktelėjo, o Rajenas luktelėjo, kol pamatė, į kurią patalpą nuvedė jo žmoną, tik paskui įėjo į Ričio kabinetą.

— Ginate savo žmoną, — pastebėjo po minutėlės sugrįžęs italas. — Tačiau jūs esate policijos štabe, bičiuli. Nėra saugesnės vietos.

Rajenas nieko neatsakė, Ričis mostelėjo į vieną minkštų krėslų kitapus stalo.

— Gal galiu pasiūlyti ko nors išgerti? Pavyzdžiui, kavos?

Kai netrukus ant stalo garavo du kvapnaus rudo skysčio puodeliai, Rajenui norom nenorom dingtelėjo mintis, kad galbūt Dievas yra.

Ričis atsilošė savo kėdėje ir draugiškai nusišypsojo.

— Kalbėkime atvirai, — prabilo jis. — Kai su manimi susisieki kolega iš Romos komisariato, sutrikau. Kodėl anglas detektyvas keliauja į Italiją padėti vykdyti tyrimą, kuris, atleiskite, yra už jo jurisdikcijos ribų?

Italas kilstelėjo ranką, paskui vėl ją nuleido.

— Dar ir žmoną atsivežėte? Tai neįprasta, švelniai tariant.

Rajenas dviem dideliais gurkšniais pabaigė kavą ir pažvelgė Ričiui tiesiai į akis.

— Sutinku, tai labai netikėta, — patvirtino jis ir pamatė, kad pašnekovo veidu šmėstelėjo nuostaba. — Tačiau mes neturime pasirinkimo. Spėju, kad jūsų kolega, komisaras Romanas, informavo apie atvirलाईškius, kuriuos mudu su žmona gavome į namus per kelis pastaruosius mėnesius. Paskutinis atkeliavo iš Vienos, prieš tai — iš Paryžiaus.

— Taip, bet nesuprantu...

— Atvirukai buvo neužrašyti, — tęsė Rajenas. — Tačiau mūsų teismo ekspertų komandai pavyko nustatyti DNR iš seilių ant pašto ženklų. Visi DNR buvo skirtingi, — pridūrė vyresnysis inspektorius. — Daug kartų ieškojome vietinėse, taip pat

ir Europos bei tarptautinėse duomenų bazėse DNR atitikmenų, lygindami juos su dingusių žmonių DNR. Neradome už ko užsikabinti, kol praėjusią savaitę paskambino generalinis komisaras Džakopas Romanas.

— *Si*, jis man sakė, kad DNR ant vieno iš atvirlaiškių sutapo su dingusio italo, — patvirtino Ričis. — Nesuprantu, kaip tai įmanoma, *signore*. Labiau tikėtina, kad jūsų teismo ekspertai suklydo.

Rajenas nusišypsojo, bet maloni išraiška akių nepasiekė.

— Dingęs Italijos pilietis — vyras, vardu Rikardas Spatucis, — ištarė vyresnysis inspektorius ir iš Ričio akių išskaitė, kad jam šis vardas žinomas. — Kiek žinau, Spatucis — teisininkas, dirbęs Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo biure, įsikūrusiame Vienoje. Pasak darbdavio, jis ten dirbo trejus metus ir dingo po šventinės vakarienės. Vardas jums girdėtas?

Ričis nesmagiai pasimuistė.

— Spatucis... Mūsų šalyje — tai dažna pavardė, — atsakė jis su stipresniu akcentu nei anksčiau. — Kasmet pranešama apie begalę dingusių žmonių.

— Bet tokių žinomų dingsta nedaug, — spyrėsi Rajenas. — Įdomu, kodėl apie Spatucį nebuvo pranešta per visą šalies spaudą?

Ričis numojo ranka.

— Spauda garsėja savo nepatikimumu, — nusišaipė jis. — Argi ne anglai turi patarlę, kad nedera tikėti viskuo, ką perskaitai? Atėjo Rajeno eilė pakeisti temą.

— Faktas, kad Spatucio DNR atsidūrė ant man atsiųsto pašto ženkle. Romanas sako, kad Austrijos policija pasidomėjo ir sudarė svečių, dalyvavusių šventinėje vakarieneje Vienoje, sąrašą, jame, be Rikardo Spatucio, yra dar vienas mums pažįstamas vardas.

Inspektorius Ričis iš nuovargio pasitrynė ranka veidą.

— Aš tai jau girdėjau, — sumurmėjo jis.

— Neitanas Armstrongas, — aiškiai ištarė Rajenas.

Vardas pakibo troškiamo Ričio kabinete sekundėlei ar dviem, kol italas detektyvas nutraukė po drąsaus Rajeno pareiškimo stojusią tylą.

— Ponas Armstrongas yra labai žymus žmogus, — pasakė Ričis. — Ypač šiame mieste, vyresnysis inspektoriau. Jo garbiausia knyga remiasi tikrais *Il Mostro di Firenze* nusikaltimais ir vis dar puikiai vertinama. *Mio Dio*, pagal jo knygą prieš daugelį metų buvo pastatytas net Holivudo filmas! — Jis pakėlė abi rankas, tarsi norėdamas sustabdyti argumentus. — Ne, bičiuli. Negaliu patikėti, kad Armstrongo lygio žmogus būtų susijęs su Spatucio dingimu.

— Galite netikėti, bet faktai kalba už save, — iškošė Rajenas. — Armstrongas dalyvavo tame pačiame pobūvyje Vienoje, kai lankėsi ten knygos pristatymo turo metu.

— Sutapimas.

— Armstrongas taip ir sakys, — sutiko Rajenas. — Todėl pakalbėkime apie kitą atvirlaiškį, šįkart atsiųstą man iš Paryžiaus.

Jis palinko į priekį, priversdamas Ričį atidžiai klausytis.

— Klausykite. Paryžiaus policija sudarė dingusių asmenų sąrašą, kurių DNR galėtų sutapti su seiliu, rastu ant pašto ženklų nugarėlės, DNR, — paaiškino Rajenas. — Tame sąraše yra jaunas padavėjas vardu Lukas Bernardas. Kad jis dingo, šeima pranešė prieš mėnesį, netrukus po to, kai vaikiną apsilankė Neitano Armstrongo knygoms pasirašyti skirtame renginyje, Šeks-pyro knygynėlyje Paryžiuje.

Šįkart Ričis nesakė, kad tai — tik sutapimas. Vieną kartą galima pateisinti, bet du kartai mažų mažiausia žadina smalsumą.

— Ar yra įrodymų?..

— Niekio, — atsakė Rajenas. — Policija nerado nė menkiausio įkalčio, siejančio Armstrongą su kuriuo nors iš dingusiųjų.

Žodis „žmogžudystė“ liko neištartas, bet nė vienas vyrų nebuvo toks naivus, kad tikėtų, jog Spatucis arba Bernardas greitai metu atsiras gyvi ir sveiki.

— Juos turėjo nufilmuoti stebėjimo kameros, — ištarė Ričis. — Gal telefonuose buvo įdiegtos GPS sekimo programėlės?

— Šiuo metu bandoma atkurti duomenis, — atsakė Rajenas.

— Vis tiek, negaliu patikėti...

— Nereikia niekuo tikėti, — pertraukė Ričį Rajenas. — Reikia tik paklausti Armstrongo apie jo buvimo vietą. Generalinis komisaras Romanas jau davė leidimą — jis sutinka, kad netiesioginiai įrodymai suteikia užtektinai pagrindo apklausti Armstrongą, kai jis nusileis Florencijoje.

Susijaudinęs Ričis pirštais išakėjo plaukus.

— O koks bus jūsų darbas?

Rajenas niūriai nusišypsojo.

— Atvykau čia neoficialiai, — atsakė jis, nors žodžiai ir stri-go gerklėje. — Mano vadovybė susisieikė su generaliniu komisaru ir susitarė, kad aš padėsiu visomis išgalėmis, bet tyrimas — jūsų, Aleksandrai.

Italas detektyvas minutę tiriama žvelgė į Rajeną, kol pro langą, atsiveriantį į gatvę, prasiskverbė garsiai plyšaujantys automobilių signalai ir variklių burzgesys.

Galiausiai Ričis apsisprendė.

— Kada Armstrongas nusileidžia?

Šįkart Rajenui nusišypsojus nušvito ir akys.

— Šįvakar.